

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **K. J.**, bývajúceho v S., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Ľubicou Višňovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20, proti žalovaným **1/ T. K.**, bývajúcej v K., **2/ D. H.**, bývajúcej v S., **3/ T. F.**, bývajúcemu v P., o **zaplatenie 7.162,72 Eur (215.784 Sk)**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 29 C 325/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. septembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 v spojení s opravným uznesením z 10. novembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20. septembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 v spojení s opravným uznesením z 10. novembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom zo 16. februára 2006 č.k. 29 C 325/98-158 v spojení s opravným uznesením z 2. februára 2007 a v spojení s uznesením zo 7. februára 2007 uložil žalovanej **1/** povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 71.928 Sk s príslušnými úrokmi z omeškania a žalovanému **3/** povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 143.856 Sk s príslušnými úrokmi z omeškania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu voči žalovanej **2/**, ako aj nad 9 %-né úroky z omeškania zamietol. Žalovaným **1/** a **3/** uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a na účet okresného súdu nahradiť trovy konania štátu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy konania žalovanej **2/**. Za základ svojho rozhodnutia vzal zistenia, že žalobca počas pobytu v Kanade uskutočneného

na pozvanie otca žalovaných T. H., ktorý zomrel 8.12.1995, využil možnosť kúpy osobného motorového vozidla typu Mazda 626, ŠPZ Ontario 280 XCO, že vozidlo kúpil z vlastných peňažných prostriedkov (otec žalovaných T. H., kúpu osobného vozidla pre žalobcu iba sprostredkoval), že jeho prepravu na Slovensko uskutočnil na vlastné náklady a že po uplynutí blokačnej doby jedného roka mu malo byť vozidlo formálne odpredané za symbolickú cenu jednej koruny. Tieto zistenia mal preukázané predovšetkým z výsluchu žalobcu, listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise Okresného súdu Košice I sp.zn. 11 D 67/96, z výsluchu svedka Ing. I. B. a ďalších okolností, ktoré vyšli v konaní najavo svedčiacich v prospech tvrdení žalobcu. Na základe uvedených zistení dospel k záveru, že predmetné osobné motorové vozidlo bolo vo vlastníctve žalobcu a nie otca žalovaných. Táto vec bola preto v rozpore so zákonom pojatá do dedičstva po nebohom T. H. a nesprávne pripadla žalovanému 3/ s povinnosťou vyplatiť žalovanú 1/ v pomere jednej tretiny z hodnoty vozidla. Keďže žalovaný 3/ v priebehu konania vozidlo predal, pripustil uznesením žalobcom navrhnutú zmenu žaloby (žalobca sa pôvodne domáhal určenia, že on je výlučným vlastníkom vozidla) a uložil žalovaným 1/ a 3/ povinnosť zaplatiť mu peňažné plnenie pozostávajúce z kúpnej ceny vozidla v sume 6.842,50 kanadských dolárov (CAD), z manipulačného poplatku pri jeho preprave v sume 140 CAD a z dopravných poplatkov za prepravu v sume 1.010 CAD. Právne vec posúdil ako majetkový prospech získaný žalovanými 1/ a 3/ plnením z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol (§ 451 ods. 1 a 2 OZ). Žalobu smerujúcu proti žalovanej 2/ zamietol pre nedostatok jej vecnej pasívnej legitímácie v konaní (žalovanej 2/ nepripadol v dedičskom konaní žiaden podiel na vozidle). Na námietku premlčania vznesenú žalovanou 1/ neprihliadol, keď dospel k záveru, že k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo úmyselne, v ktorom prípade platí 10 ročná objektívna premlčacia doba (§ 107 ods. 2 OZ). Rozhodnutie o trovách odôvodnil zásadou zodpovednosti za výsledok v sporovom konaní (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 29. júna 2007 sp.zn. 5 Co 81/2007 v spojení s uznesením z 29. júna 2007 na odvolanie žalovaných 1/ a 3/ a na odvolanie žalobcu (jeho odvolanie smerovalo len proti uzneseniu o trovách konania) rozsudok okresného súdu v znení opravného uznesenia a uznesenia o trovách konania zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. V osobitnom uznesení uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným trovy konania a nahradiť štátu ním platené trovy. V otázke vlastníctva osobného motorového vozidla dospel k opačnému záveru, než súd prvého stupňa. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa mal za to, že žalobca

nepreukázal vlastnícke právo k predmetu žaloby a ani to, že by na kúpu vozidla boli použité jeho finančné prostriedky. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca poskytol žalovaným nejaké plnenie, právne posúdenie veci súdom prvého stupňa považoval za nesprávne. Aj v prípade posúdenia nároku žalobcu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, nebolo možné nárok priznať, vzhľadom na dôvodné dovolanie sa premlčania žalovanými. Keďže žalovaní mali v konaní plný úspech, priznal im osobitným uznesením náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25. marca 2009 sp.zn. 4 Cdo 18/2008 rozsudok a uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nerešpektovania ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. v znení platnom v čase odvolacieho pojednávania, keď k odlišnému skutkovému záveru, než súd prvého stupňa, dospel len na základe prehodnotenia dokazovania vykonaného týmto súdom, bez toho, aby dokazovanie sám zopakoval alebo doplnil a tak si v prejednávanej veci zadovážil rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov podľa § 132 O.s.p. V poznámke k právnemu názoru odvolacieho súdu v otázke premlčania uviedol, že odvolací súd pri posúdení tejto otázky vychádzal nesprávne zo zistenia, že žalobca nárok na peňažné plnenie uplatnil na súde až 27. októbra 2005 a následne dospel k nesprávnemu záveru, že nárok žalobcu je premlčaný.

Krajský súd v Košiciach konajúc znovu o odvolaniach žalovaných 1/ a 3/ a žalobcu (jeho odvolanie smerovalo len proti uzneseniu o trovách konania) po zopakovaní a doplnení dokazovania rozsudkom zo 7. júla 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 a uznesením z 20. septembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009 v spojení s opravným uznesením z 10. novembra 2010 sp.zn. 5 Co 201/2009, rozsudok okresného súdu v znení opravného uznesenia zmenil tak, že žalobu zamietol, osobitným uznesením žalovaným priznal náhradu trov konania a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť štátu ním platené trovy. V odôvodnení rozsudku uviedol, že z dôvodov rozhodnutia okresného súdu nie je zrejmé, čo vlastne zistil, keď tvrdí také okolnosti, ktoré si navzájom protirečia (že vozidlo bolo vo vlastníctve žalobcu, resp. že bolo pre neho kupované). Po zhodnotení listinných dôkazov (Čestného prehlásenia Dr. J. z 23. mája 2005, svedeckého prehlásenia M. a A. P. z 15. mája 1996), výpovede J. H. vypočutého pred súdom prvého stupňa a výpovedí svedkov Ing. B. a svedkyne Dr. J., ktorých výsluchom odvolací súd doplnil dokazovanie, dospel na rozdiel od súdu prvého stupňa ku skutkovým zisteniam, že ako kupujúci vozidla vystupoval zomrelý otec žalovaných T. H., že ku kúpe vozidla ho viedla skutočnosť, že

vozidlo chcel po uplynutí jedného roka od svojho návratu na Slovensko predat žalobcovi, že na zaplatenie kúpnej ceny vozidla neboli použité finančné prostriedky žalobcu a že ten iba odovzdal kúpnu cenu 6 842 CAD M. P. a bol T. H. splnomocnený na vybavenie colného odbavenia vozidla. Na výpis zo Slovenskej poľnohospodárskej banky, a.s., Bratislava z 31. augusta 1995, neprihliadol, lebo žalobca ho, napriek riadnemu poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p., predložil až na odvolacom pojednávaní 27. januára 2010. V konaní nebolo teda žiadnym spôsobom preukázané, že by žalobca poskytol žalovaným nejaké plnenie. Nemohol preto ani odpadnúť právny dôvod neexistujúceho plnenia, z ktorého dôvodu súd prvého stupňa na vec nesprávne aplikoval ustanovenie § 451 ods. 1 a 2 OZ. Jeho rozsudok preto spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Pokiaľ ide o otázku premlčania dospel k záveru, že súd prvého stupňa posúdil túto otázku správne, avšak z iných, než ním uvedených dôvodov. Rozsudok okresného súdu preto podľa § 220 O.s.p. zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Osobitným uznesením rozhodol o náhrade trov konania. Vzhľadom na plný úspech žalovaných v konaní (§ 142 ods. 1 O.s.p.) priznal žalovaným náhradu trov konania a žalobcu zaviazal v zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. zaplatiť štátu aj náhradu trov, ktoré štát platil.

Proti tomuto rozsudku a uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Navrhol napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že odvolací súd po zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu síce rešpektoval jeho rozhodnutie, čo do procesného postupu a prihliadol aj na ním vyslovený právny názor v otázke premlčania, nezaoberal sa však ďalšími otázkami, ktoré dovolací súd vo svojom rozhodnutí vyslovil. Vytýkal krajskému súdu, že sa žiadnym spôsobom nevyporiadal pri zmene rozsudku s otázkou, akú úlohu mal žalobca v prípade kúpy vozidla, ak dospel k záveru, že vozidlo si nekupoval žalobca, ale právny predchodca žalovaných. Nesprávne sa vyporiadal s čestným vyhlásením predávajúceho o tom, kto motorové vozidlo kupoval. V tomto smere sa obmedzil iba na konštatovanie, že ako kupujúci vystupoval T. H. a že odovzdanie kúpnej ceny predávajúcemu žalobcom ešte nesvedčí tomu, že išlo o jeho finančné prostriedky. Všetky dôkazy svedčiace v prospech tvrdení žalobcu, že na kúpu vozidla mal finančné prostriedky, že kúpnu cenu sám predávajúcemu vyplatil a že len formálne existovali doklady na právneho predchodcu žalovaných, odvolací súd považoval za nedostatočné. Namietal, že odvolací súd neprihliadol na ním v odvolacom konaní predložený dôkaz o existencii finančných prostriedkov nesprávne len z dôvodu, že bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Správne mal vychádzať aj zo stanoviska najvyššieho súdu,

v ktorom bolo uvedené, že je nutné pre správne posúdenie veci vykonať všetky dôkazy, t.j. aj tie, ktoré súd prvého stupňa nevykonal. Na záver poznamenal, že právny predchodca žalovaných nemal dôvod si tesne pred svojim odchodom na územie Slovenska kupovať v Kanade motorové vozidlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom posudzuje podľa ich obsahu.

Dovolateľ v dovolaní namietal nesprávny postup odvolacieho súdu v tom, že odvolací súd nevzal do úvahy dôkaz (výpis zo Slovenskej poľnohospodárskej banky, a.s., Bratislava z 31. augusta 1995), ktorý nebol uplatnený pred súdom prvého stupňa, čo nesprávne odôvodnil len s poukazom na to, že žalobca bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Dovolací súd sa preto zaoberal najskôr opodstatnenosťou tejto žalobcom vznesenej námietky.

Rozsudky súdov prvého stupňa vo veci samej možno s prihliadnutím k novým skutočnostiam a dôkazom v odvolacom konaní preskúmať (pokiaľ nejde o konania podľa § 120 ods. 2 O.s.p.), len v prípadoch uvedených v § 205a ods. 1 O.s.p., t.j. ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolací súd je teda povinný posúdiť, či pri preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa vezme nové skutočnosti alebo dôkazy do úvahy, zo všetkých vyššie uvedených hľadísk (najmä, ak sú dôvody účastníkom tvrdené), čo musí nájsť odraz aj v dôvodoch rozhodnutia. Navyše, v odvolacom konaní možno primerane použiť ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O.s.p.), teda mimo iných, tiež ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. Aj pre odvolacie konanie preto platí, že odvolací súd môže výnimočne vykonať (a teda aj prihliadnuť) aj iné dôkazy, než navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Odvolací súd je preto povinný v prípade, že účastník označí nové dôkazy skúmať, či nejde o také dôkazy, vykonanie ktorých je bezpodmienečne nutné pre rozhodnutie vo veci a ktoré by teda výnimočne mohol vykonať aj bez ich označenia účastníkom konania.

V posudzovanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolací súd síce vykonal žalobcom označený nový listinný dôkaz v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., avšak na neho neprihliadol s odôvodnením, že súd prvého stupňa poučil účastníkov, a teda aj žalobcu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Vôbec sa nezaoberal tým, či týmto dôkazom nemá byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a najmä tým, či ho žalobca bez svojej viny (ne)mohol predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa, keďže žalobca uvádzal dôvody, pre ktoré ho pred súdom prvého stupňa neuplatnil. Odvolací súd opomenul tento dôkaz skúmať aj z hľadiska, či nejde o taký dôkaz, vykonanie ktorého je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, a teda kedy by ho mohol výnimočne vykonať (a naňho prihliadnuť) aj bez jeho označenia účastníkom konania. Odvolací súd postupoval teda pri skúmaní dôkazu, žalobcom neuplatneného pred súdom prvého stupňa, ako odvolacieho dôvodu, v rozpore s ustanovením § 205a ods. 1 O.s.p. a § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. Navyše, ak odvolací súd odôvodnil neprihliadnutie na dôkaz, ktorý nebol žalobcom uplatnený pred súdom prvého stupňa, len s poukazom na ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p., ide o rozsudok, ktorý v tejto časti trpí nedostatkom dôvodov a je preto nepresvedčivý.

Podľa dovolacieho súdu ani spôsob, akým odvolací súd dospel ku skutkovým zisteniam, nemožno považovať za správny, zákonu zodpovedajúci; následne nemôžu byť správne ani jeho skutkové zistenia, ku ktorým dospel a ani jeho právne závery, ktoré z týchto skutkových zistení vyvodil.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 125 O.s.p. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že účastníci sú povinní na svoje tvrdenia navrhnúť dôkazy, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť skutočný stav veci. Súd je povinný všetky dôkazy, ktorými je možné tvrdenú skutočnosť dokázať, vykonať spôsobom uvedeným v zákone a takto vykonané dôkazy zhodnotiť. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, v rámci ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich hodnovernosti, ich pravdivosti, zákonnosti a dôležitosti. Už zo samotného znenia ustanovenia § 132 O.s.p. vyplývajú základné pravidlá, podľa ktorých súd pristupuje k hodnoteniu vykonaných dôkazov. Najskôr hodnotí každý dôkaz jednotlivo a následne takto zhodnotené dôkazy porovnáva v ich vzájomnej súvislosti, pričom v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami nesmie existovať logický rozpor. Pritom v rámci hodnotenia dôkazov je povinný prihliadnuť na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Okrem toho je pri hodnotení dôkazov potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a pod. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom nezodpovedá citovanému ustanoveniu § 132 O.s.p., lebo súd hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti, lebo opomenul dôležité skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo ktoré vyšli za konania najavo. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zřejmý nesúlad. Ak určitú skutočnosť je možné preukázať len na základe

nepriamych dôkazov (osoba, s ktorou bola tvrdená dohoda uzavretá, zomrela), pre záver o jej preukázaní, je dostačujúce, aby predmetný skutkový záver bolo možné s veľkou mierou pravdepodobnosti pripustiť. Nepriame dôkazy nemusia mať takú dôkaznú silu, ktorá nepripúšťa iný skutkový záver, než ku ktorému súd dospel, avšak postačuje, že s veľkou mierou pravdepodobnosti k tomuto záveru, na rozdiel od iných možných záverov, vedú.

Podľa dovolacieho súdu odvolací súd sa vyššie uvedenými zásadami dôsledne neriadil.

V prvom rade treba uviesť, že odvolací súd postupoval v rámci hodnotenia dôkazov nesprávne, keď vykonané dôkazy hodnotil len jednotlivo, a nie aj v ich vzájomnej súvislosti a keď jednotlivo hodnotil len výpovede svedkov Ing. B., J. H. a čestné prehlásenie, resp. svedecké prehlásenie Dr. J. a M. a A. P. bez toho, aby uviedol, prečo nepristúpil k hodnoteniu ďalších ním vykonaných, najmä listinných dôkazov.

Nemožno súhlasiť s odvolacím súdom ani v tom, že dôkazná sila týchto výpovedí je nepostačujúca preto, že o podstatných skutočnostiach sa dozvedeli od T. H. Nebohý T. H. bol totiž jedinou osobou, ktorá bola na kúpe sporného motorového vozidla spolu so žalobcom priamo zainteresovaná. Informácie, ktoré T. H. pred svedkami ohľadne kúpy sporného vozidla uviedol, boli teda informácie „z prvej ruky“, ktoré svedkovia získali vnímaním svojimi zmyslami. Len táto skutočnosť nemôže preto súd viesť k tomu, aby dôkazu urobenému vo forme svedeckej výpovede, resp. vo forme čestného vyhlásenia, nepriznal žiadnu dôkaznú silu.

Za nepresvedčivý a vnútorne rozporný treba považovať aj záver odvolacieho súdu urobený v súvislosti so svedeckým prehlásením M. a A. P. z 15. mája 1996, podľa ktorého z tohto prehlásenia ešte nevyplýva, že peniaze vyplatené M. P. patrili žalobcovi. V uvedenom svedeckom prehlásení (odvolací súd nehodnotil tento dôkaz ako nedôveryhodný, nepravdivý) sa totiž uvádza nielen to, že sprostredkovateľom predaja sporného vozidla bol M. P. a že kupujúcim bol žalobca, ktorý „predmetný automobil kúpil a mne osobne kúpnu cenu vo výške 6.842 CAN aj vyplatil“, ale aj to, kto bol svedkom tejto kúpy (T. H. a A. P.) a na koho

požiadanie a z akého dôvodu vystavil faktúru o zaplatení na meno T. H. (túto časť prehlásenia odvolací súd pominul). Z uvedeného prehlásenia je teda, okrem iného zrejme, že kúpa vozidla sa uskutočnila za prítomnosti T. H. Je preto nelogické, aby peniaze použité na zaplatenie kúpnej ceny, ak by nepatrili žalobcovi, ale T. H., zaplatil sprostredkovateľovi osobne sám žalobca a nie T. H. Aj skutočnosť, prečo bol v dokladoch uvedený T. H. a nie žalobca, sa v prehlásení jasne a zrozumiteľne vysvetľuje.

Za nesprávny treba považovať postup odvolacieho súdu aj v tom, že nevzal pri hodnotení dôkazov do úvahy aj ďalšie rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli za konania najavo bez toho, aby tento svoj postup náležitým spôsobom v dôvodoch rozhodnutia vysvetlil. Išlo najmä o skutočnosti, že faktúru o zaplatení vozidla mal vždy vo svojej moci žalobca, že na doklade o preprave vozidla bol, na rozdiel od vozidla typu Chevrolet Corsica prepravovaného T. H. v novembri roku 1993, uvedený ako príjemca žalobca, že žalobca bol na svoje vlastné náklady vozidlo prevziať v Rotterdame, že bol T. H. splnomocnený vybavením „colného odbavenia“ a že samotné vozidlo sa aj po smrti T. H. nachádzalo u žalobcu, ktorý ho vydal žalovanej strane len za účelom znaleckého ohodnotenia. Podľa odvolacieho súdu všetky tieto okolnosti nie sú v celkovom kontexte daného prípadu nepodstatné a bez právneho významu. Nebol preto dôvod ponechať ich úplne bez povšimnutia tak, ako to nesprávne urobil odvolací súd.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že spôsob, akým odvolací súd postupoval v rámci hodnotenia dôkazov, nezodpovedá ustanoveniu § 132 O.s.p. Následne nemôžu byť preto správne jeho skutkové zistenia, ku ktorým dospel a ani právne závery, ktoré z týchto vadných skutkových zistení vyvodil.

Napokon treba uviesť, že odvolací súd sa opomenul zaoberať tou časťou žaloby, v ktorej žalobca uplatnil nárok na zaplatenie nákladov vynaložených pri preprave vozidla (manipulačný poplatok v sume 140 CAD a dopravný poplatok v sume 1.010 CAD). V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu chýba akákoľvek zmienka o tomto nároku. Rozsudok odvolacieho súdu treba preto považovať v tejto časti pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľný.

Odvolací súd tým, že rozsudok v naznačených častiach neodôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., resp. tým, že spôsob, akým dospel ku skutkovým zisteniam, nezodpovedá ustanoveniu § 132 O.s.p., zaťažil konanie vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., resp. tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho súdu a súčasne aj uznesenie krajského súdu z 20. septembra 2010 v spojení s opravným uznesením, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

Dovolací súd pre ďalšie konanie považuje za potrebné uviesť, že z hľadiska skutkového stavu je nesporné, že žalobca navštívil od 9. septembra 1995 do 29. septembra 1995 Kanadu, že u sprostredkovateľa M. P. bolo zakúpené 13. septembra 1995 osobné motorové vozidlo typu Mazda 626, že za toto motorové vozidlo bola zaplatená kúpna cena v sume 6.842,50 CAD, že na dokladoch od vozidla je uvedených ako kupujúci T. H. a že okrem M. P. a jeho brata boli pri kúpe prítomní žalobca a T. H. Ďalej je nesporné, že vozidlo bolo prepravené do Európy a dovezené na Slovensko, pričom pri preprave vozidla bol zaplatený manipulačný poplatok v sume 140 CAD a dopravný poplatok v sume 1.010 CAD. Tieto finančné prostriedky na vyššie uvedené účely boli teda nepochybne zaplatené. Keďže vlastníctvo k vozidlu nadobudla medzičasom tretia osoba a predmetom žaloby zostala žaloba na plnenie, určujúce je zistenie, či vozidlo zaplatil zo svojich peňazí žalobca alebo právny predchodca žalovaných. Tým, že T. H., ako jedna z osôb priamo zainteresovaných na tejto kúpe zomrel, existujú na preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti v podstate len nepriame dôkazy. V takomto prípade je ale pre preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti dostačujúce, aby ju bolo možné, na základe výsledkov vykonaného dokazovania s veľkou mierou pravdepodobnosti, na rozdiel od iného možného záveru, pripustiť. Odvolací súd mal preto dôkaznú situáciu hodnotiť z toho pohľadu, či všetky vykonané dôkazy a okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, svedčiace v prospech žalobcu, s veľkou mierou pravdepodobnosti pripúšťajú iný záver, než ten, že vozidlo zakúpil T. H., ktorý záver sa vyvodzuje len zo skutočnosti, že v dokladoch o kúpe vozidla je uvedený ako kupujúci.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. novembra 2012

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová